

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Проф. д-р Светослав Калчев Калевски, дм, дмн

Ръководител на УНС по Неврохирургия , катедра по „Неврохирургия и УНГ болести“ на Медицински Университет – Варна

Началник клиника по неврохирургия МБАЛ „Св. Анна – Варна“

Относно: Защита на Дисертационен труд на Д-р Емил Димитров Кръстев за придобиване на образователната и научна степен **„доктор“** на тема: „Клинико-диагностични наблюдения, хирургично лечение и проследяване на пациенти с множествени аневризми“ по научната специалност **„неврохирургия“**.

Процедура на защитата:

Със Заповед на Ректора на Медицински университет – гр. Пловдив № Р – 1308/03.06.2016 г. и решение на Научното жури по протокол № 1/08.06.2016 съм определен да изготвя становище на Дисертационния труд на Д-р Емил Димитров Кръстев за придобиване на образователна и научна степен **„доктор“** на тема: „Клинико-диагностични наблюдения, хирургично лечение и проследяване на пациенти с множествени аневризми“ по научната специалност **„неврохирургия“**

Получих от Д-р Емил Кръстев всички поискани от мен материали, необходими за изготвяне на настоящото становище. Становището ми относно дисертационния труд на Д-р Емил Димитров Кръстев е съобразено със Закона за развитието на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника за устройство и дейността на Медицински Университет – гр. Пловдив.

Кратки биографични данни:

Д-р Емил Димитров Кръстев е роден през 1964 год, в град София. Завършил е висшето си образование в Медицински Университет гр. София, специалност „Медицина“ през 1987 г. През периода 1987 – 1988 год. е ординатор в хирургическо отделение в РБ гр. Етрополе. През 1989 год. започва работа в клиниката по Спешна Неврохирургия на МБАЛ „Царица Йоанна“, където последователно е асистент, старши и главен асистент. През периода 2001 – 2012 год е научен сътрудник I степен и завеждащ Отделение по Съдова Неврохирургия на УМБАЛСМ “Пирогов”- София. От 05. 06. 2012 до момента е завеждащ Отделение по Неврохирургия на болница „Софиямед“ ЕОД. Има призната специалност по Неврохирургия от 1994 год. Провел е специализации в Инсбрук, Австрия – гръбначни стабилизации; в Грайсвалд, Германия – мозъчна ендоскопия; в Утрехт, Холандия – неоклузивни съдови анастомози със система ELANA и във Виена, Австрия – мозъчна реоваскуларизация. Д-р Емил Кръстев има множество публикации в научни списания в областта на Неврохирургията. Член е на Българското Научно Дружество по Неврохирургия.

Владее руски и английски езици – писмено и говоримо, има компютърна грамотност – MS OFFICE.

Структура на дисертационния труд:

Представеният дисертационен труд на тема: „Клинико-диагностични наблюдения, хирургично лечение и проследяване на пациенти с множествени аневризми” е в обем от **245** стр. По своята структура той отговаря на традиционната за нашата страна характеристика и изисквания за оформяне на дисертациите. Изложението е направено върху **240** стандартни страници, като съдържа съответно: Въведение - **2** стр.; Литературен обзор - **40** стр.; Цел и задачи - **2** стр.; Клиничен материал и методи – **7** стр.; Резултати - **89** стр.; Обсъждане - **23** стр.; Изводи – **4** стр.; Приноси – **1** стр.; Библиография – **60** стр.; Приложения – **20** стр. Представеният материал е онагледен с **25** таблици, **86** фигури и **6** приложения.

Според мен структурата на дисертационния труд е напълно съпоставима с т. нар. стандартно оформление на дисертационен труд с подобен характер. Оценявам отделните раздели на труда, които според мен спомагат много за ясната и логична композиция на представените съвременни литературни данни, адекватни методични способности и интересни собствени резултати с коректно, ненатрапчиво обсъждане.

Литературна обезпеченост на дисертационния труд:

Д-р Емил Кръстев включва значителен брой източници в литературния обзор на дисертационния си труд. Използвани са **516** публикации, от които **10** на кирилица и **506** на латиница. Литературният обзор е разположен на **40** стр., като са цитирани почти всички автори представени в библиографската справка. Използваните литературни източници в по-голямата си част са от съвременни изследователи от последните **10 – 15** години.

Актуалност и значимост на дисертационния труд:

Дисертационният труд на Д-р Емил Кръстев е посветен на важен, значим и винаги актуален проблем за съвременната съдова неврохирургия. Значимостта на съдовата мозъчна патология се дължи на факта, че предимно са засегнати млади и на средна възраст пациенти, като често развитието на заболяването води до фатален изход или до тежка инвалидизация. Наличието на повече от една церебрална аневризма допълнително усложнява диагностичните домогвания за установяване на източника на хеморагията, както и затруднява съставянето на хирургичен план и хирургична стратегия при започване на лечебния процес. Поради своята специфичност наличието на множествени церебрални аневризми изисква индивидуална преценка и индивидуален подход относно хирургичните и ендоваскуларните възможности при всеки пациент. По тези причини изследването на Д-р Емил Кръстев е навременно и запълва една празнота в българската неврохирургична литература.

Целта на проучването е въз основа на собственото наблюдение върху клиничния ход при пациенти с множествени мозъчни аневризми, след

прецезиране на диагностичните проблеми и настоящите алтернативи за лечение, да се изведе алгоритъм за диагностика на кървялата аневризма, да се дадат препоръки за поведение при множествени мозъчни аневризми и да се изчисли честотата на „de novo“ аневризми в хирургична серия от пациенти с множествени мозъчни аневризми. Поставените задачи са в съответствие с поставената цел и подпомагат нейното постигане.

Методика на изследването:

Изследването е построено върху клиничен материал от 68 пациенти с множествени мозъчни аневризми, които са част от 510 оперирани пациенти с мозъчна аневризмална патология в две неврохирургични клиники за 19 годишен период. Проучването е подробно, изчерпателно и обхваща наблюдение и анализ на диагностичните методики, хода на заболяването, оперативните подходи, ранните и късни клиничко-оперативни резултати и честотата на поява на “de novo” аневризми. Използвани са проспективни и ретроспективни наблюдения и проучвания, като основно използваният метод е този на ретроспективния клиничко-статистически анализ. Чрез аналитичен епидемиологичен метод са установени рисковите фактори на външната и вътрешната среда, засилващи разпространението на заболяването. Анализирани са и директните и оклузивните хирургични техники за изолиране на кървялата и останалите аневризми от мозъчната съдова циркулация. Материалът и резултатите от изследването са богато онагледени с фигури и таблици. Изложението е написано на много добър академичен език, без правописни и стилови грешки. Що се отнася до начина на цитиране на авторите Д-р Кръстев се е съобразил с актуалния за момента БДС от 1996 година в частта му за „азбучно подреждане“ при разработката на дипломни работи и дисертационни трудове, което прави много добро впечатление и говори за научната компетентност на автора.

Изводи и приноси на дисертационния труд:

Изводите на дисертанта по темата на научната разработка са общо 22 на брой и се базират на цялостния анализ на информацията върху литературния обзор, клиничния материал и анализа и обсъждането на собствените резултати. Разпределени са в три групи изхождащи от – клиничко-диагностичните наблюдения, хирургичното поведение, хирургичните резултати и резултатите от проследяването. Те са добре обосновани и логично произтичат от цялостното проучване и аз напълно се съгласявам с тях. Като най-важни **приноси** на дисертационния труд с научно-теоретичен и приложно-практически характер могат да се отдиференцират: **Приноси с научно-практически характер:**

1. За първи път у нас е извършена оценка на клиничко-диагностичния план и поведение при пациенти с ММА.

2. За първи път в страната е предложен алгоритъм за идентификация на кръвялата аневризма при пациенти с ММА, включващ нов критерий за аневризъмална руптура (аневризъмален тип).

3. За първи път у нас е проучен риска от рецидив на кръвяла аневризма, както и риска от кръвоизлив на некървяла аневризма при хирургична серия от пациенти с ММА.

4. За първи път в страната се съпоставят резултати от ранна, интермедиерна и късна хирургия на мозъчни аневризми, в частност на ММА.

5. За първи път в страната е предложена стратегия за правилен хирургичен подход към ММА по отношение на: етапност на хирургичните интервенции и срокове на хирургичното лечение.

6. За първи път в страната е изготвен алгоритъм за поведение при пациенти с аневризъмална САХ и ММА.

Приноси с научно- приложен характер:

1. Подробно са проучени етиологичните фактори за поява на ММА.

2. Проучена е честотата на разпространение на ММА в хирургична серия от аневризми.

3. За първи път се определя честотата на аневризми "de novo" в хирургична серия от пациенти с ММА. Пресметната е също кумулативната честота на тяхната поява за 20-годишен период от време.

Публикации по темата на Дисертационния труд:

Д-р Кръстев е представил списък от 4 научни труда във връзка с дисертационния труд, представени на авторитетни международни научни форуми.

Автореферат:

Авторефератът отразява точно и коректно основните части и раздели на дисертационния труд. Както дисертационният труд, така и авторефератът са написани на ясен и правилен български език и много добре стилистично оформени.

Лични впечатления от дисертанта

Не познавам лично дисертанта Д-р Емил Кръстев, но базирайки се на цялостния анализ на научната му разработка мога да заключа, че той е изграден компетентен неврохирург и качествен научен изследовател.

Заклучение.

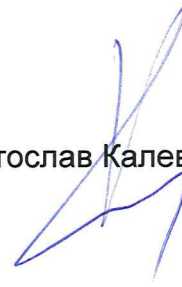
Намирам дисертационния труд на Д-р Емил Кръстев на тема „**Клинико-диагностични наблюдения, хирургично лечение и проследяване на пациенти с множествени аневризми**” за работа съдържаща научни и научно-приложни резултати, които отговарят напълно на изискванията за дисертационен труд. Научните и научно-приложните резултати, съдържащи се в нея обогатяват и дават съвременен облик на българската неврохирургична теория и практика.

С пълна убеденост препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да присъдят на Д-р Емил Кръстев образователната и научна степен „**доктор**” по научната специалност „**неврохирургия**” и му пожелавам успех.

14 06 2016

Варна

Проф. д-р Светослав Калевски, дм, дмн

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized, abstract shape.